

KOIVISTON viesti

Nro 5 Toukokuu 2022

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Tiijät sie?

Tiijät sie tai muistat sie, millo olympiakesäkiat o viimeks jostai syyst siirretty? No, hyvä siu muistis sit viel pelajaa, ko eihä niitä oo koskaa siirretty, ne o vaa jätetty kisaamatta. Ja aina o olt sama syy: sota! 1916 ensmäne maailmasota ja 1940 ja 1944 II maailmasota. Mut jos tarkkoi ollaa, ni kylhä Tokio 2020 kesäkiat itse asjas siirretti vuvve 2021 kesäks, mut kissoi nimeks jäi eellee Tokio 2020 - tehti siis samal viisi silmäkääntötemppe ko joskus kiperiis neuvvotteluis o tehty, et neuvottelutilantees kellot pysäytetää ni kauaks, et sopimus syntyy ja jatketaa sit, ko kellot käynnistettää ja näyttää taas eilistä aikaa ja nuijitaa päätökset eilise aja mukkaa.

Vuuvve 1940 kisat ol myönnetty Helsingil ja 1944 Lontoos. 1948. Lontoos sit miekii muistan, et suomalaiset urheilijat toivat kottii kourakaupal kultaa ja Rautavaara viskas keihästä niiko ois viel olt jossai sovas ja meinant kaataa vihollise keihäällä, niiko inkkar ikkää. 1) Kui monta kultasta mitalii niitä Lontoost Suome pojat käivät hakemas ja 2) mite pitkäl se Tapsa sitä seivästää heitti?

Porvoo urheilijat (PU) täyttää puole vuuvve pääst 100 vuotta. Mie oli muutama päivä sit saattamas yhtä kaikist tunnetumpaa PU-urheilijaa, koivistolaista, naapuri suurperree poikaa Pentti Karvosta niil kisakentil, mil ei ennää tavotella kultaa eikä kunniaa. Hää ol veljeens Reino kanssa huipputaso juoksija, Pena iha kakskertane maailmaennätysmies. 3) Mitkä ne olliit ne häne MEMatkaans ja 4) mis ja millo tehty? 5) Mite Pena menesty Melpöörni kisois? - Karvose suvus kasvo koko joukko muitakii menestynehii urheilijoi.

Nii kasvo myöskii toises koivistolaissuvus - pyöräilijöi, miehii ja naisii. 6 - 7) Kerroha miul esmerkki kummastkii.

Martti Piela

Talvijuhla ja vuosikokous Turun Karjalatalolla

Riikka Salokannel
Kuvat Jorma Kallonen

Huhtikuun lopulla kokoonnuimme pitkästä ajasta yhteen vuosikokoukseen ja talvijuhlaan Turun Karjalatalolla Kährissä Länsi-Turun Karjalaiskylässä. Talolla on vilkasta toimintaa: Karjala-Seuran kuoro, keittiökerho watruskat, käsipaikkakerho, tanssiryhmä. Turun ja ympäristön koivistolaisten kajuutta on pohjakeroksessa. Alueelle on muuttanut aikanaan paljon karjalaisia ja talo on yhteistuumin rakennettu. Rakennus on paikalle siirretty talkoilla hirsirakenteelta.

Vuosikokoukseen oli tullut paikalle viitisenkymmentä koivistolaista. Alkukahvien jälkeen Jouni Särkijärven johdolla vuosikokous eteni jouhevasti. Seuran talous on tasapainossa. Toiminta oli koronan vuoksi vähäistä. Yhteiset tapaamiset jouduttiin perumaan. Jäsenlehtemme Koiviston Viesti on ilmestynyt suunnitellusti. Lehden tärkeystä välitettiin palautetta. Tulevan toimintakauden muutoksia aikaisempiin normivuosiin on Koiviston juhlien pitäminen yksipäiväisenä ja yhteistyön lopettaminen venäläisten kanssa. Puheenjohtajana jatkaa Eija Tuominen ja johtokunnan jäsenet valittiin esitysten mukaisesti. Kokouksen jälkeen kalakeitto maistui.

Talvijuhlassa kyynelehti jokainen evakko

Mie muistan -kotiseutulaulumme aloitti Talvijuhlan Sirkku Miluniemen säestämänä. Eija Tuomisen tervetuliaispuheessa käsiteltiin Koiviston sankari-

haudan tilannetta. Koivistolahen on uudelta muistomerkiltä poistettu isot kivilaatat, joissa oli kaiverrettuna paikalle haudattujen suomalaisten nimet. Suuri pääkivi oli piiloon maalattu paksulla mönjällä. Suomalaislehtienkin noteeraaman hautakivialueen tärvelyn tekijöitä ei toistaiseksi tiedetä.

Evakon kyynel musikaaliin perustuva Musical Crew Moden esitys täytti kaikki odotukset ja lupaukset. Kolmen nuoren musiikkiteatteritekijän käsikirjoittama, sanoittama ja säveltämä esitys kertoi Karjalasta lähtevän perheen evakkomatkaista erityisesti lasten ja nuorten näkökulmasta. 16 esiintyjän taidokkaat ja vahduttavat laulut kohtasivat yleisönsä. Jokainen salissa herkistyi ja eläytyi esityksen kautta omiin evakkotarinoihinsa. Pikupojan laulusta liikuttunut Kaukiais Esko kertoi tarinan olevan kuin juuri hänen elä-

mästään. Evakon Kyynel -musikaalia voi kokonaisuudessaan käydä katsomassa Järvenpäässä helatorstaina 26.5. Kiertue päättyy elokuussa Paimioon.

Virusasiantuntija Vuoden Koivistolainen

Esityksestä toettuamme keskityimme kuuntelemaan Vuoden Koivistolaiseksi valitun Tapani Hovin virusten ja pandemian tutkimusta selventävää esitystä. Hän olisi hyvin voinut saada palkinnon myös tiedon-

julkistamisesta kansantajuisesti. Niin selkeästi hän esitteli tieteellistä aineistoaan.

Juhlan päätteeksi palkitsimme ansiomerkein koivistolaisuuden hyväksi ansioituneita seuramme jäseniä. Loppulauluna Karjalaisten laulu kajahti sydämen kyllyydestä. Meillä oli hyvä, voimaannuttava ja koivistolaisten yhteishenkeä vahvistava tilaisuus. Seuraavaksi tavataan heinäkuun lopulla Mäntsälän Suurlavalla.

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Sadan vuoden sankarit

Sankari-ikäisten haastatteluja kuunnellessa huomioni kiinnittyi kohtaan, jossa todettiin, että jokainen heistä on joskus ollut lapsi. Kaikki lapset eivät elä satavuotiaiksi, mutta jokaisella ikäihmisellä on kokemusta lapsena olost. Lapsuutta muistellaan useimmiten hyvällä, mutta vanhenemiseen suhtaudutaan varauksellisesti. *Tanssi mun tyttöni, tanssi ja kiiku. Eihän ne töppöset vanhana liiku. Vanhana tossut jo painaa* lauletaan laulussakin. Toisaalta ainut tapa elää pitkä elämä on tulla vanhaksi. Vanhus -sanaa ei oikein haluta käyttää. Ajatellaan sen olevan jopa loukkaavaa. Käytetään kaikenlaisia kiertoilmauksia, kuten minäkin tässä ikäihmistä tai seniori-sanaa.

Vanha on hienoa ja arvokasta. Mielikuvat vanhasta tammesta, vanhoista purjelaivoista tai vaikka mobilistien vanhojen autojen näyttelystä, herättää pelkääntään ihailtavia ja arvostavia miellelyhtymiä. Saman soisi koskevan myös vanhoja ihmisiä. Vaikka emme pitäisi vanhenemisestä, on vanhuus kuitenkin saavutus, uroteko. Satavuotiaiksi ehtineet ovat eläneet mielenkiintoisen ja monipuolisen elämän. He ovat olleet todistamassa historian vaiheita ja ihmiselämän tunteiden ja kokemusten kaiken kirjon. Heillä on elämäkokemusta, näkemystä, viisautta.

Hiljattain juttelimme 104-vuotiaana edesmenneestä koivistolaisesta, joka oli suvun vanhin. Mikä hieno arvo ja asema. Kukahan onkaan järjestyksessä seuraava? Onko suvun vanhin edelleen se arvostettu johdohahmo, jonka ympärille koko suku kokoontuu ja jonka viisauksista ammennetaan, kuin vanhan tammen tarjoamasta suojusta? Suvun vanhinta ei yleensä erikseen nimetä, mutta kannattaisi kyllä. Koivistolla on kuitenkin ollut rajallinen määrä sukuja. Tutut sukunimet osataan yhdistää koivistolaisuuteen. Olisikin hienoa, jos jokainen suvuista tietäisi kuka sukunsa vanhin on. Hänet nostettaisiin esiin ja huomioitaisi, kuin kuninkaallisten sukujen vanhimmat. Ehdottaisinkin, että koivistolaiset sukuseurat toteaisivat oman sukunsa vanhimman, ja huomioisivat ja muistaisivat heitä sitten sopivalla tavalla. Todella mielelläni esittelisin näitä sukujen vanhimpia Viestin sivuilla.

Jokaisella suvulla voisi olla myös nimetty suvun kummi, joka osaltaan huolehtisi, että jälkipolvetkin pysyisivät suvun tarinassa mukana. Itse ainakin olen huomannut, että omilta vanhemmilta on eri asia kuulla suvun juttuja, kuin vähän vierestä vieraammilta.

Hartaast'

Näin sinivuokkoja eilen

Kaisa Koivula

Näin sinivuokkoja eilen!

Huomasin, etten oikein ollut uskonut, että talvi päättyy. Se oli kestänyt niin kauan. Sen jälkeen oli kestänyt kauan aika, jolloin päivällä sulii ja yöllä jäätyi ja taas aamulla töihin mennessä sai ihmetellä, miten pysyy pystyssä. Enkä kyllä pysyntykään. Vieläkin on käsivarsi kipeä rautatieasemalla kaatumisen jäljiltä. Ei kevät eikä talvi.

Oikeastaan tuntuu siltä, että talvea on kestänyt jo kaksi vuotta. Siitä lähtien, kun koronarojoitukset alkoivat. Samaan tapaan se rajoittaa elämää ja aiheuttaa stressiä, kuin kylmä, pimeä ja liukas talvi. Talvella tietää automaattisesti, että jos ulos jäät (vaikka yöksi), niin kuoleman oma olet. Samaan tapaan normaalit asiat - ihmisten lähelle meneminen, kätteleminen, hengittäminen - tulivat vaarallisiksi. Olen tässä muistellut aikaa, jolloin saattoi mennä kenen hyvänsä vieraan lähelle ja kysyä tietä tai koska tämän elokuvan pitikään alkaa. Ja noin vaan mennä elokuviin toisten lähelle istumaan. Nyt vanhoja sarjoja katsellessani huomaan ihmetteleväni, miten nuo menevät noin lähelle toisiaan ilman maskia. Tuntuu vaaralliselta. Sairastaminen vie monelta voimat. Vieläkin monia kuolee tautiin. Eikä tiedä, koska tämä pandemia helpottaa.

Vielä tuli lisää lunta tupaan, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Sotaa on tätä kirjoittaessa jatkunut 60 päivää. On aivan käsittämättömän hienoa, että Ukraina on kestänyt. Väistämättä tulevat mieleen Suomen kotalot, kun pieni Ukraina taistelee suurta Venäjää vastaan. Toistuuko sama, säilyykö Ukraina itsenäisenä? Tai jos ei, leviääkö sota? Olemme kovin lähellä. Toistuuko sama? Jos Ukraina joutuu luovuttamaan Donbassin alueen Venäjälle, Ukrainassa on evakkotilanne. Kaiketi? Ei kai sen alueen asukkaita jätetä Venäjän vallan alle? Saamme kyllä kuulla hienojakin asioita. Ukrainalaiset kestävätkin. Lännen talouspakotteet näyttävät pitävän ja lännen tietokonehackerit suojelevat Ukrainan tietoverkkoja ja yhteiskunnan toimintaa. Mutta monia lännessäkin pelottaa. Ja moni Ukrainassa kärsii ja kuolee. On tosiaan ollut pitkä ja raskas talvi, eikä rauhasta ole tietoa.

Sitten näin sinivuokkoja!

Muistin yht'äkkiä, että sen lisäksi, että talvi on Jumalan käsissä, niin ovat sairaus ja sotakin. Vaikea on ymmärtää kaikkea tätä raskasta ja pelottavaa. Mutta vielä pelottavampaa olisi, jos ei saisi uskoa siihen, että nämäkin asiat ovat hyvän ja kaikkivaltiaan Jumalan kädessä. Että viimeinen sana ei ole talvella, ei sairaudella, ei Venäjän presidentillä. Mikään näistä ei kestä loputtomiin. Viimeinen sana on Jumalalla, jolta voi ja saa pyytää apua jokainen. (Hän sitten itse päättää, miten auttaa.)

Näin eilen sinivuokkoja!

*Jumala ompi linnamme ja vahva turva aivan,
on miekkamme ja kilpemme ajalla vaaran, vaivan.
Se vanha vainooja, kavala kaubea,
on kiivas, kiukkuinen ja julma hirmuinen.
Vain Herra hänet voittaa.*

*On turha oma voimamme vääryyden valtaa vastaan.
Me turman vallat voitamme Herrassa ainoastaan.
Hän, Kristus, kuningas, on voitonruhtinas,
lyö joukot helvetin, ne tallaa jalkoihin
ja voiton meille saattaa.*

*Jos täytyisikin maailma nyt valheen enkeleistä,
niin pimeys ei voittoa kuitenkaan saisi meistä.
Ne olkoot raivoissaan ja syöskööt kiukkuinaan.
Nyt valheen vallat on jo saaneet tuomion.
Ne yksi sana kaataa.*

*Se sana seisoo vahvana, ne ei voi sitä kestää.
Kun kanssamme on Jumala, ken meiltä voiton estää?
Jos veis he henkemme, osamme, onnemme,
ne heidän olkohon, vaan meidän iät on
Jumalan valtakunta. Vk 170.*

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Lehti jaetaan aina kuluvaan kuun loppupuolella.

Lehteen tarkoitettujen ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm

Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@ramitoivonen.fi

Muussa tapauksessa aineistot toimitetaan osoitteeseen:

Koiviston Viesti,

Riihelänkatu 28, 15810 Lahti

Aineisto palautetaan vain jos mukana

on postimerkillä varustettu

palautuskuori osoitteeseen.

Koiviston Viesti toimitus, 0400 780 398

**Jäsenasiat, tilaukset, osoite-
ym. muutokset:**

Aina kirjallisena, mieluiten sähköpostitse Koivisto-Seura ry:n varapuheenjohtajalle

katarina.hovi@gmail.com

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 39 e, sisältää vuoden jäsenlehdet.

Jäsenlehden postituksesta Pohjoismaihin veloitetaan +3 e/vuosi ja muualle Eurooppaan +8 e/vuosi. Pankkiyhteys: Nordea FI46 1091 3000 3058 80

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 044 231 2422

Koiviston.viesti@gmail.com

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Tolonen, 0400 780 398

72. Koivisto-juhlat

Mäntsälän Suurlavalla lauantaina 30.7.2022

Maisalantie 7, 04600 Mäntsälä.

Tervetulloo Mäntsälää mei koivistolaisii yhtehissee suurjuhlaa!

Juhlaohjelmas:

- 10:00 Seppelten lasku sankarivainajii ja Karjalaa jäänehi muistool Mäntsälä kirkool
 11:00 Lipu nosto Mäntsälän Suurlava pihaal
 11:15 Haastellaa ja tavataa kohakkain pitkästä aikaa Suurlavaal
 11:00-14:00 Lounastettaa seisovaast pöyvääst
 14:00 Alotettaa perinteine pääjuhla

Lähetää kaik porukaal Mäntsälää, ko pitkästä aikaa saahaa olla yhees ja juhlistaa mei hienoi yhtesii juurii. Kyl myö kaik kynnel kyetää, koivistolaisiiviisi!

Tarkempi juhlaohjelma kesäkuun lehdessä.
 Koivisto-Seuran sihteeri Jorma Kallonen ottaa vastaan myyntipöytävarauksia.
 Sähköposti: jorma.kallonen@nic.fi tai puh. 0400 834 723

– Puheenjohtajalt' itseltää –

*Pieni kylä
 Yli merten siniselkään,
 Suomenlahden laineitten
 vieköön tuuli kaipausta
 kohti kotirantojen.*

*Kyyhky pieni valkosipi
 lennä, lennä Karjalaan.
 Kevään viestiä kun kannat,
 sieltä löydät meidän maan.*

*Siellä Suomenlahden laineet
 rannoillamme raivosi,
 kohta illan vienot vireet
 rannan hiekkaa hyväili.*

*Yli aavain ulapoiden
 muuttolinnut liiteli.
 Saaren yllä levähtivät,
 sitten pesät laitteli.*

*Siellä isät toivemielin
 kynni, kylvi peltojaan,
 äiti armas kaivotiellä
 talutella pienoistaan.*

*Lasten laulut, leikit, naurut
 kaikui kotiveräjillä.
 Aamuvahain kukon laulu
 kuului Patasilla.*

*Ihanimmat viljapellot,
 niityt kukkalehtoineen,
 souturannat rakkahimmat,
 labdet laululintuineen.*

*Verkkotarhat, räikön rannat
 siitä karjasaarehen
 yli sumun alas aina
 majakkaniemen kärkehen.*

*Siinä rautaristikoiden
 yllä tulitorni vaan,
 valoa vain viritteli,
 sammunut ei milloinkaan.*

*Kivikkoisen niemen rannan
 valo välkkyi ympäriin.
 Karikkoisen niemen kärjen
 Alvatin se mainittiin.*

*Niin kuin johtotähti mui-
 noin,
 valo vilkkui merehen.
 Sen jo tiesi merimiesi
 niin kuin kalastajakin.*

*Kuohut kulki kulkujaansa,
 vaahtopäille valoa loi.
 Seltä meren pimennoista
 kalastajat kotiin toi.*

*Siellä huojuu kotikuusi,
 huminoiden kuiskivi,
 näinkö oli kohtalosi,
 pieni kylä, Alvatti.*

*Nimimerkki H. H-u, Koivis-
 ton Viesti 4.1964*

*Koivistolle emme nyt voi mat-
 kustaa, mutta voimme muis-
 tella Koivistoa ja ikimuistoisia
 kotiseutumatkojamme.*

Oikein hyvää kesää kaikille!

Eija Tuominen

Rakas äitimme ja mummmimme

**Aila Beata
 PIIRONEN**
 o.s. Kokkala

s. 29.09.1929 Koivisto
 k. 10.04.2022 Rauma

*Emme pyytäneet Luojalta
 päiviä lisää, vaan yhdessä
 kutsuimme Taivaan Isää.
 Ota hellästi sylisi,
 taivaaseen kannan.
 Hellyydellä peittele ja levätä anna.*

Kiittäen ja kaivaten
 Olli ja Maija perheineen
 Simo ja Saija perheineen
 Matti ja Tarja perheineen
 Outi perheineen
 Mikko ja Maija perheineen
 muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa. Kiitos osanotosta.

Suomen
 Koivisto-Seura ry
 Perustettu 1948

Toimii Koivistolaisten yhdyssiteenä
 - järjestää kotiseututilaisuuksia
 - harjoittaa julkaisu toimintaa
 - suorittaa kotiseutukulttuuriin liit-
 tyvää kokoamista ja tallentamista.
www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Eija Tuominen
 Rauhankatu 14 a B 16, 20100 Turku
 0400 244 290, tuominee@gmail.com
 Varapuheenjohtaja, jäsenasiat:
 Katarina Hovi
 Kavallinpelto 6, 02710 Espoo
 050 482 1240, katarina.hovi@gmail.com
 Sihteeri, Jorma Kallonen
 Koivukuja 23, 21530 Paimio
 p. 0400 834 723, jorma.kallonen@nic.fi
 Taloudenhoito,
 Karjalan Tilikeskus/Patrikainen

Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
 p. 05 544 8850
 Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
 Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
 p. 040 564 9341
 Taidetoimikunta, Marke Hongisto pj.
 Halkaisijantie 4 E 46, 00980 Helsinki
 p. 050 539 8693, mhongist@gmail.com
 Johtokunta:
 Matti Agge, Parainen. 040 536 7701
 varajäsen Hanna Silfver, Kaarina

Ritva Ratia-Ahtiainen Lahti. 044 377 7201
 varajäsen Raila Hiltunen, Mäntsälä
 Jorma Jack, Kotka. 050 061 9482
 varajäsen Maarit Raninen, Lammi
 Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400 800 752
 varajäsen Merja Lapila, Helsinki
 Jukka Ratia, Mäntsälä. 050 097 8206
 varajäsen Jorma Simola, Lahti
 Tiina Torkkeli-Pitkäranta, Kemiö.
 045 126 6286, varajäsen Leea Helkiö, Salo
 Riikka Salokannel, Lahti. 044 231 2422
 varajäsen Tuula Ruskeepää, Pornainen

Hannu Seppinen, Turku. 040 703 1244
 varajäsen Tuula Agge, Parainen

Koivisto-säätiö:
 Hallituksen pj. Veli Sainio,
 050 505 6676, veli.sainio@kolumbus.fi
 Hallituksen varapj. Sari Piela,
 050 431 2564, sari.piela@gmail.com.
 Asiamies Anne Markkanen,
 0400 687 717, koivistosaaatio@gmail.com

Impi Piela Moskovan rauha

Ehkä tämä äidin Muisteloista poimittu katkelma olisi paikallaan juuri nyt julkaista Viestissä, kun sadat, elleivät tuhannet ukrainalaisäidit eläessään evakossa lapsinensa suomalaisissa yksityiskodeissa tai kuntien tarjoamissa turvapaikoissa samanlaisissa tuskan ja toivon tunnelmissa kuin äitimme Impi Maria Hämeessä Moskovan rauhan jälkeen odotellessaan tietoa isästämme rintamalta.

Martti Piela

Maaliskuun 13 päivänä 1940 Kirkonkylässä oli järjestetty tallukakurssit. Päätin osallistua, sillä osalla lapsista ei vielä ollut kenkiä. Lähdin siis kirkonkylän koululle, missä kurssit pidettiin. Koulullekin oli sijoitettu joukko siirtolaisia joukkomajoitukseen, jotkut entisiä kotikyläläisiäkin. Opettaja oli jo muita ohjailemassa, kun tulin perille koululle. Minulle annettiin kaksien tallukoitten teko. Aloitin työni heti. Olin erittäin iloisella mielellä siitä, että tänään, juuri tänä päivänä saimme muuttaa pois Laitilasta Orilahteen Suojalan tilalle. Kurssilaiset jo pohtivat keskenään päivän merkitystä. Minäkin sain nyt kuulla: oli tehty RAUHA. Raskas rauha! Nyt oli selvää, ettei enää ollut kotiseudulle palaamista. Kaikki oli menetty. Se ei kuitenkaan niinkään painanut mieltäni, vaan se, olinko menettänyt myös mieheni. Oliko Janne säästynyt?

Kaksi vanhaa kotipuolen miestä käveli edestakaisin koululuokan lattiaa. Kiroilivat ja sadattelivat: "Mitä hyö tullase rauha männit tekemää? Ois tapelleet!" Väliin kiistelivät keskenään, sitten jälleen yhtyivät sadattelemaan: "Hullui olliit, ko tuollase rauha männit solmimaa!" Itse huokasin hiljaa itsekseen: "Jumalal kiitos, et tul rauha! Ko vaa Janne ois säilynt!" Toinen miehistä oli ison talon isäntä, toinen mökkipahasta, kumpikin kuitenkin siirtoväkeä. "Hyväähä teijä o vanhoi partoi tääl rintama takan räiskää, ko teil ei oo ees ruuva puutetta! Eikähä teil muuteskaa oo vällii, koha saatta maha täys ja henge huomisee!" Toivoin vain, että saataisiin Janne takaisin. Kyllä sitten varmasti myöhemmin ajan kanssa muutakin saataisiin. Tuo ajatus takoi jatkuvasti mielessäni. Oli kuin olisin ollut sairas, en hetkeksikään voinut muuta kuin odottaa tietoa Jannen kohtalosta.

Mutta mikä yhteensattuma: rauha ja Suojala. Samana päivänä!

Vaikka emme olleet Laitilan emännälle mitään muutostamme Orilahteen ilmoittaneet, hän huomasi kuitenkin jostain syystä aikeemme. Häntä taisi hiukan

kaduttaa käytöksensä, koska tuli kertomaan, että saisimme siirtyä omiin ruokiimme. Emme sanooneet siihen mitään, mutta koska olimme saaneet luvan Josefinalta muuttaa Suojalaan, pysyimme päätöksessämme lähtenä. Lapset lastattiin Malan Elon vetämään rekeen - muutahan meillä tuskin olikaan - ja niin kävi muutto Suojalaan. Itsehän minä olin kirkonkylässä tallukakurssilla, mutta vanhempani ja sisareni suorittivat tuon muuton.

Josefina otti kaikki tulijat iloisesti vastaan ja istutti kaikki lapset ensi töikseen ruokapöytänsä, joka oli katettu varta vasten vain heitä varten. "Otinkin teidät kaikki nyt mielihyvin vastaan," hän sanoi, "kun toitte rauhankin tullessanne" hän sanoi samalla, kun kehotteli lapsia syömään. Lapset tuntuivat aluksi ujostelevan, kun olivat taas joutuneet uuteen paikkaan.

Tästä talosta tuli meille todellinen Suojala. Vaikka saimmekin nyt tyytyä paljon pienempään huoneeseen kuin mitä oli Laitilassa, olimme kuitenkin tyytyväisiä, sillä antaahan hyvä sopu tilaa. Kun hyväsydäminen emäntä huomasi ahtaat olomme, hän luovutti pikkukamarin isän ja äidin käyttöön. Kaikki tuntui olevan kuin vastakohta Laitilalle. Vaikka pihassa pyöri nyt joka päivä yli kaksikymmentä lasta, niin kaikki sujui yllättävän hyvin. Jälkeenpäin emäntä kertoikin, ettei ollut ollenkaan uskonut, että lapset voisivat tulla niin hyvin keskenään toimeen.

Aluksi emme huomanneet, miten kauniilla paikalla talo sijaitisi; olihan talvi. Mutta kun tuli kevät, saimme huomata ympäristön kauneuden. Talo seisoi mäenrinteellä. Joen takana avautuivat laajat viljapelot. Molemmiin puolin virtasi joki ja kaikkialla näkyi järviä, sinivetisiä järviä. Ne toivat mieleen Koiviston salmen ja kappu kotiseudulle jäyti mieltä yhä pahemmin. Tämä seutu muistutti suuresti kotitänhuvia Koivistolla. Vaikka asuttavaksemme saamamme tupa oli pieni viidelletoista hengelle, säilyi sopu hyvin; olimmehan sukulaisia. Elimme omissa ruuissamme, eikä enää tarvinnut odottaa, milloin ruokaa saataisiin

ja kuinka paljon. Emäntä pistäytyi usein aamusella meitä tervehtimässä ja oli aina valmis lainaamaan ja antamaan, jos jotain meiltä puuttui.

Rauha oli solmittu 13. Päivänä, mutta Jannesta ei ollut tullut mitään tietoa, vaikka tiesin, että hän kirjoitti joka päivä. Siksi elin ainaisessa jännityksessä. "Jos eläis ni varmast kirjottais," takoi aivoisani pelko jatkuvasti. Mitä pitemmälle aika kului, sitä ahdistavamaksi kasvoi pelkoni.

On maaliskuun 18. päivän iltana. Sytytän kynttilän; sähköhän meillä ei ole. Etsin käsiini kirjoituslehtiön ja laittaudun kirjoittamaan Jannelle kirjettä. Olen kirjoittanut hänelle edelleenkin, vaikkakin mitään vastausta olekaan kirjeisiini saanut pitkään aikaan. Siitä, kun viimeksi sain häneltä kirjeen, on mielestäni kulunut jo iäisyys. Rauhan tulon jälkeen ei yhtään kirjettä! Loppupäivinä on voinut tapahtua vaikka mitä! Kirjoittamisesta ei tahdo tulla mitään. Kyyneleet sokaisevat silmäni. Toiset ovat jo nukkumassa. Isäni herää, kohottautuu vuoteestaan ja karjaisee: "Yks se vaa itköö tuhajaa ja polttaa kynttilää nokkaans al! Nyt se siul o kuolt!" ja lähtee niine hyvineen ulos. Kyyneleet vuotavat entistä vuolaammin silmistäni.

Seuraavana päivänä sain vihdoin kirjeen. Se on Jannelta, tunnen jo käsialasta. Riemastun, mutta en uskalla heti avata. Jospa se on vanha, jos se on ennen rauhantekoa kirjoitettu. Pitelen kirjettä kotvan käsissäni ja yritän selvittää kirjeleiman päiväystä. Kenttäpostia, ei päivämäärää. Vapisevin sormin repäisen lopulta kirjekuoren auki. 14. maaliskuuta! Siis sittenkin! Hervottomin käsin lasken kirjeen helmaani. Siis sittenkin rauhan solmimisen jälkeen! Janne elää! Jumalalle kiitos, joka kuuli rukoukseni! Itken ilon kyyneleitä. Nyt huomaan, että pelkoni on ollut turha. Janne elää! Minun ei tarvitsekaan jäädä yksin suuren lapsilaumani kanssa. Iloni on täydellinen. Viimein saan iloltani luettua kirjeen. Kaikki on hyvin.

Olimme asuneet Suojalassa vasta muutaman päivän, kun jo elämä oli alkanut korjaantua kaikin puolin. Rouva Pikkarainen oli ollut oikeassa talonväen suhteen: he olivat ystävällisiä ja osoittivat ymmärtämystä siirtoväkeä kohtaan. Heiltä sai lainaksi kattilaa ja astiaa; eihän meillä itsellämme paljoakaan ollut tullut mukaan. Ja jos sattui jokin särkymään, ei siitä

Rauha oli solmittu 13. päivänä, mutta Jannesta ei ollut tullut mitään tietoa, vaikka tiesin, että hän kirjoitti joka päivä.

Impi Piela

mutta en uskalla heti avata. Jospa se on vanha, jos se on ennen rauhantekoa kirjoitettu. Pitelen kirjettä kotvan käsissäni ja yritän selvittää kirjeleiman päiväystä. Kenttäpostia, ei päivämäärää! Vapisevin sormin repäisen lopulta kirjekuoren auki. 14. maaliskuuta! Siis sittenkin! Hervottomin käsin lasken kirjeen helmaani. Siis sittenkin rauhan solmimisen jälkeen! Janne elää! Jumalalle kiitos, joka kuuli rukoukseni! Itken ilon kyyneleitä. Nyt huomaan, että pelkoni on ollut turha. Janne elää! Minun ei tarvitsekaan jäädä yksin suuren lapsilaumani kanssa. Iloni on täydellinen. Viimein saan iloltani luettua kirjeen. Kaikki on hyvin.

Olimme asuneet Suojalassa vasta muutaman päivän, kun jo elämä oli alkanut korjaantua kaikin puolin. Rouva Pikkarainen oli ollut oikeassa talonväen suhteen: he olivat ystävällisiä ja osoittivat ymmärtämystä siirtoväkeä kohtaan. Heiltä sai lainaksi kattilaa ja astiaa; eihän meillä itsellämme paljoakaan ollut tullut mukaan. Kahdelle pienimmälle pojalleni emäntä jopa lahjoitti housukan kaankin hyvitykseksi siitä, että annoin hänelle osan kahvikortteistani. Joskus talosta toimitettiin meille kalaakin, kun olivat saaneet runsaammin verkoilla nostettua. Talonväki ei ollut suuren suuri: Timo, joka oli sodassa, Anni, jolla oli pieni Kai-poika, Justiina, joka oli vanhapiika sekä kymmenvuotias Olavi. Ja tietysti emäntä itse, Josefina.

Isäni Mala, veljeni Tupu ja sisareni Alisa tarttuivat innolla talon töihin. Isä ahkeroi töissä, missä hevosta tarvittiin, Tupu toimi apumiehenä ja Alisa navetapiikana. Minä sain vain kaitsea karitsoitani, en ollut talon töissä. Eihän MattilanLaitilassa Paavoakaan ollut vaatinut minua työhön, sanoi vain, ettei siltä enempää voi vaatia, mitä kohtalo oli jo tuonut.

Seuraavana päivänä saan vihdoin kirjeen. Se on Jannelta, tunnen jo käsialasta. Riemastun,

Vuoden Koivistolainen 2021, LKT, emeritus-tutkimusprofessori Tapani Hovi

Viimekesän Koivisto-juhla emme saaneet järjestettyä koronapandemian vuoksi. Niinpä myös vuoden 2021 Vuoden Koivistolainen jäi nimeämättä ja palkitsematta. Sattumaa tai ei virustutkija Tapani Hovin tutkimat ja kehittämät jätevesien viruskuorman tutkimusmenetelmät ovat olleet keskeisessä roolissa koronaviruksen levinneisyystutkimuksessa. Tästä kaikesta Vatnuorin kyläyhdistyksestäkin tuttu Tapani Hovi esitelmöi talvijuhlassa.

**Riikka Salokannel
Kuvat Jorma Kallonen**

Tapani Hovi on virustutkija, joka työskenteli Helsingin yliopistossa ja vuodesta 1984 alkaen tutkimusprofessorina Kansanterveyslaitoksessa, joka oli Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen edeltäjä. Kansanterveyslaitoskautenaan hänen keskeinen tutkimuskohteensa

oli poliovirukset ja niiden lähivirukset sekä enterovirukset. Hän väitteli tohtoriksi vihurirokko-
viruksen biokemiallisesta rakenteesta vuonna 1972.

Hovin asiantuntijuutta on hyödynnetty Kansanterveyslaitoksen rokotussuositustyöryhmän puheenjohtajana. Hän on kuullut Maailman terveysjärjestön, WHO:n kutsumaan asiantunti-

jaryhmään, joka vuosittain arvioi WHO:n Euroopan alueen 53 jäsenmaan tuottamat raportit kansallisista toimista, joiden tarkoituksena on varmistaa polion poissaolo ja toisaalta paljastaa mahdollinen polion paluu alueelle. Emeritusprofessori oli myös laatimassa Suomelle ensimmäistä pandemian varautumissuunnitelmaa. Tuolloin varautumisen taustalla olivat Sars ja lintuinfluensa H5N1. Kiitos tämän työn, olimme paremmin varautuneet koronapandemian tuloon ja sitä hillitseviin toimenpiteisiin.

Onnittelut Tapani Hoville, esimerkilliselle Vuoden Koivistolaiselle, joka todella kunnostautunut tieteen alallaan.

Suomen Koivisto-Seura ry:n ansiomerkein palkitut

Talvijuhlassa luovutettiin myös aiemmin jakamatta jääneet ansiomerkit. Kultaisen ansiomerkin voi saada seuran jäsen merkittävästä työstä koivistolaisuuden hyväksi. Hopeisen ansiomerkki myönnetään aktiivisuudesta ja kiinnostuksesta koivistolaisuutta kohtaan.

Kultaisen ansiomerkin saivat Eija Tuominen ja Pirjo Vihanto. Eija Tuominen on toiminut Koiviston sankarihautahankkeen vetäjänä ja Suomen Koivisto-Seuran puheenjohtajana. Pirjo Vihanto on tehnyt arvokasta työtä Koivisto-Seuran toiminnantarkastajana.

Hopeisen ansiomerkin sai Katriina Hovi, seuran varapuheenjohtaja ja jäsenrekisterin hoitaja.

Hopeisella ansiomerkillä huomioitiin myös Juhani Pekkola, joka

on tehnyt arvokasta työtä useaman vuoden ajan sankarihautaus-

maatoimikunnan jäsenenä. Seuraa kiittää ja onnittelee palkittuja.

Vuoden Koivistolainen 2022

Vuoden Koivistolainen 2022 odottaa valintaansa.

Nimitys on tunnustus koivistolaisuudelle henkilölle, joka on menestynyt ammattitoiminnassaan tai erikoisalallaan. Vuoden Koivistolainen -nimitystä ei myönnetä koivistolaisesta järjestötyöstä eikä perinnetoiminnasta. Valinnan tekee Koivisto-Seuran johtokunta vuosittain määräaikaan toimitettujen ehdotusten joukosta. Vapaamuotoisista ehdotuksista tulee ilmetä kootusti perustelut valinnalle, ehdokkaan nimi yhteystietoineen sekä ehdottajan nimi yhteystietoineen.

Ehdotukset Vuoden Koivistolaiseksi 2021 pyydetään toimittamaan **30.6.2022 mennessä** seuran sihteerille sähköpostitse jorma.kallonen@nic.fi tai postitse:
Sihteeri, Jorma Kallonen, Koivukuja 23, 21530 Paimio.

Johtokunta

Hei, tätini Pirkko-Liisa Peippo joka nukkui pois n. 3 vuotta sitten. Hänen tavaroiden joukosta löytyi tällainen käsintehty (niin ainakin luulen) muisto esine joka on tehty rintamalla. Olisi kiva saada tietää kuka on tehnyt tämän tai ehkä tunnistaa tämän tekijän

Tekstinä tässä esineessä on
*Muisto Kannakselta
Laivastoniemi
Kpk 27972
Terveiset Liisalle*

Kyselee
Marja-Leena Peippo os. Kokkala

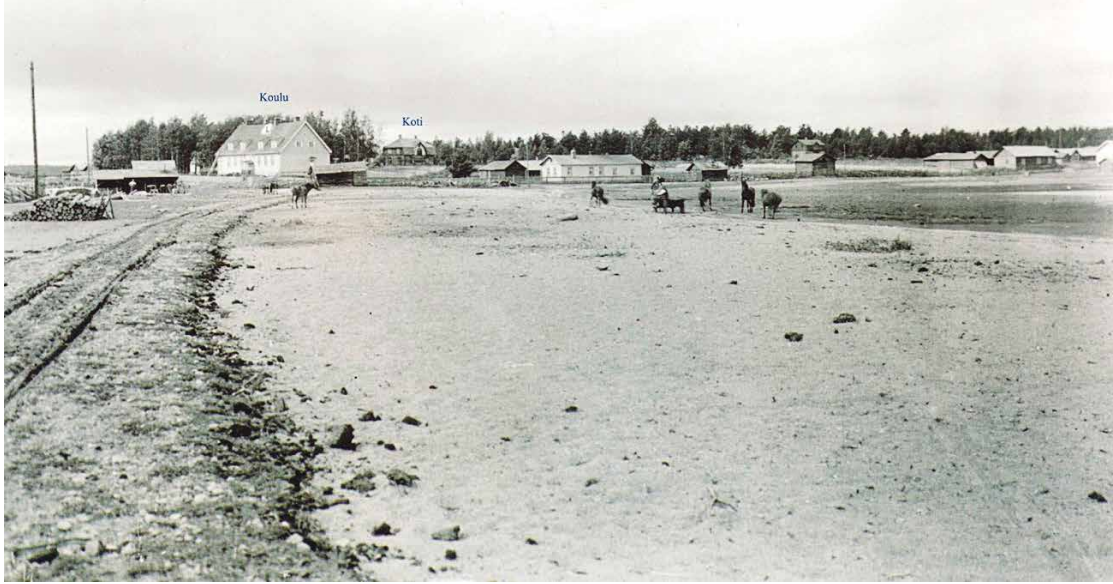

Voi hyvät ihmiset! osa 2

Liisa Ake-Helariutta kertailee Koivistol tehty matkaa muutamil kuvauksil ja lisäyksil kotmurteel.

Liisa Ake-Helariutta

Myö jatkettii taas kulkemista Konnuhiekal ast. Isä tuumais et levätää vähä aikaa näil rantakivill. Mie muista ko joskus juoksutettii hevosii tuos rantavees. Ne tykkäsiit ja hirnuit ilosest. Täs vähä ylempää ol pallokenttä. Siin myö pelattii potkupallo, neljää maali, kuninkasta ym. isä jatko. Täs kävellää vähä mäkkee ja tullaa koulu pihall. Tuo ränsistynt koulu kävi liia ahtaaks, ko se ol koko saaristo kansakoulu (1889). Sit 33 vuotta myöhemmi rakennettii komia uus koulu. Oppilahhii ol 50. Vanhemmat oppivat ymmärtämmää oppimise tärkeys laivamatkoilla jopa

Kotiranta.

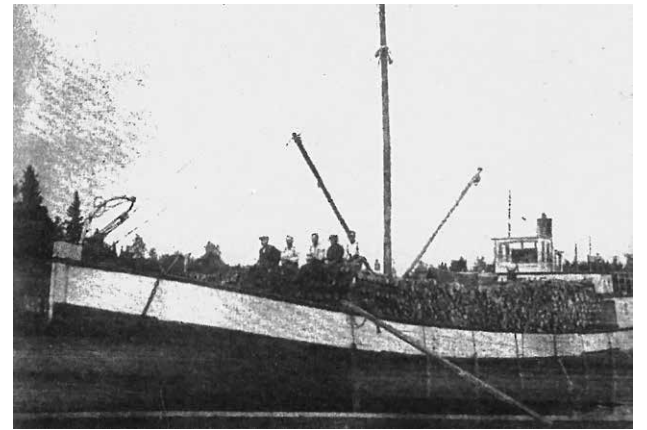
Isä, äiti ja Liisa.

Pojat nuottaamassa.

Eistilän ranne nousu.

Ale Pielan laiva.

ulkomaille. Opettajii ol vaikee saaha saaristoo. Koulu ol tärke. Sielt sai lainata kirjoi, siel harjoiteltii näytelmiä ja ol askartelluu. Jatkokoululaiset saivat jopa merenkulkuopetusta. Sunnuntaisin ol pyhäkoulu. Isälläin riitti tietoo ja kertomist täll paikall, ko hänen kotinsa piharakennuksineen ulotu rantaa ast, aiva täs koulutontin vieres, aita vaa välis. Nyt sekkii koti on purettu ja viety. Jäljell on vain pien saunarötiskö. (Viimeisen tiedon mukaan koulu on myös poltettu.)

Isä kerto: Opettajall ol kerra sijaine ja tunnin aiheena ol lintu. "No Toivo, mikä lintu tää on kuvas? Se on varmast leppälintu. - Väärä vastaus ja kaksi tuntii jälki-istuntoo." Opettajan nimi ol nimittäin Leppänen! Äiti sai taas ihmetellä pojan viipymist, kosk koton ois olt töitä. No tietyst myös lapset jouvuttii suurperhees tekemää kaikenlaisii töit, saarelaisten pit olla omavaraisii. Ol talvi- ja kesäkalastus, maatyöt ja metsätyöt ja tietyst kouluski piti käyä.

Ko mie oli kaheksantoist, nii mie pääsi ensimmäist kertaa verkoputkil. Se oli jännää ja miul nous kuume. Tietyst sit nous kova myrsky ja koko Suomenlahti läks

liikkeel. Monta saarta ohitettii ja lopuks tultii jääsärkijäl monen mutkan kautta Hankoo. Siel saatii ruokaa ja nukuttii. Sit meijät vieti Helsinkiä ja junnaa. Taas selvittii, eikä nytkää hukuttu. Koivistol ol iso joukko iloisii vastaanottajii. Talvine nuottakalastus on ja ol kovaa hommaa ja tuottoisaa. Raasselit kuljettiit saaliit etteepäin. Kalat savustettii tai suolattii. Sanonta: "Hailii happamii, koivistolaiste tappamii" on tosi juttu.

Monell saaristos ol oma tai suvun yhteine laiva. Seki saatto olla omatekemä tai ostettu. Ilma laivaa ei tult toimee. Suurta osaamist osoitti kuunari Koiviston valmiiks rakentamine ja vesillelaskutilaisuus välirauhan aikaan. Saaristos laivat rakennettii rannal. Laivanrakentajien kyvyillä rakennettiin Raumalla Holming Oy:n telakalla tärkeät sotakorvausalukses. Laivojen saunoissa piti toiveiden mukaan olla kestävä kuparilauheet! Äiti muistutti: Saares elämine vaati kekseliäisyyttä ja osaamista. Naiset joutuivat tekemään monnii raskaitakkii töitä, ko miehet olliit merell. Isän koton Wilhelm isäntä ei saant ees puuttuu maatöih. Ne suoritti Matilta-mamma laste avull. Isäntä kynti merta. Naiset

hoitivat myös laivojen lastausta, raskasta työtä. Kivien kerruuta merestä venneeseen ja sielt laivaa. Samoin raskaitten propsien kuletus metsästä laivaa. Isä valitti: "Ain kalaserpää." Joka talous yritti pärjätä omin voimin. Jos oli tarvis erikoisosaamist, tiettiin kuka ossaa ja pyyettiin - seppää, ompelijaa, räätäliä, sairasappuu ym.

Kuuluisuus Koivistol ol se koivistolaine! Mikä? Kuka? - No, se joka myytti Viipuris miltei loppuu ja tul tutuks koko Suomes evakkojen mukana. - No se, joka suojaa ja lämmittää, eikä häikäise, kun ossaa käsitellä oikein. No sehän on se oivallinen koivistolainen musta karvahattu.

Kauan kauan sitten Jaakko K. ol ossaava kansanparantaja ja ol metsästysoppaan Koivusaares Venäjä keisar Nikolai II seurueen metsästysretkel. Eräs pikkutyttö ol innol poimint kaunii kukkakimpu ja ojens sen keisarinnal kauniist niiate. Kaunis muisto. Mei aikaa ol muutama kalasavustamo ja tärkeä pärehöylä. Jossain vaihees siin kulkureitin varrel isä kysy miult: Tiijät sie mikä tuo on? No, näenhä mie et se on oikee iso kivi. No nii on, mut ei iha tavalline. No, miksei? - Se on meijä treffikivi!

Hautausmaalla.

Sen suoja ol hauska tavata ja halata. Sehän se saatto meijät yhtee jo nuoren. Tää ol mukava muisto, mut sitko mäntii omal pieneel purjeel kuulutuksii ottamaa, nii vähä enne kirkorantaa tul äkist nii kova vihur, et masto katkes. Matka hiastu ja pit yrittää soutaa laiturii. Kirkost tietyst myöhästytti. Toisel kerral keritti varmast ajois sanomaa - tahon - tahdon. Nii, aikaisemmi oltii tietyst käyty Viipuris ja ostettu Oksaselt "Onnen kihlat". Onneks onnee on riittänt!

Äiti muisteli: Ennevanhaa kyläs ol paljo nuorii. Hyö tekkiit

ahkerast töitä, mut viikoloput sai viettää yhes. Hyö saattoit kokkoontuu rantakivil tai joku anto luvan tulla pirttiin. Jos jollaki sattu mukkaa maniska, viulu tai haitar, nii sit tansittii. Seuratolol ol tietyst suuremmat iltamat, mut sinne pit saaha kotont lupa. Isän lupa saatii ja lustii ol. Nuorii tul muistkii kylist ja se lisäs jännityst. Koivistol ol potrat työt ja komiat pojat. Paljo ol nähty ja rupateltii viel koululuokas mis yövytti. Seuraava päivä kierreltii viel nieme toist rantaa. Siel ol vähemmää asustust, kuuluisa lähde ja kättilötalo.

Turun ja ympäristön koivistolaisten risteily 5.-6.4.2022

Merikapteeni-isä.

Hää ol minnuuki auttamas saarelaiseks. Nimen anto sit pappi kesäl koulul talvel syntyneil.

Koivusaari kukoisti vehreytään, käki kukkui ja linnut lauloivat meille läksiäiskonsertin. Palaammekohan koskaan? Suru tuli pintaan. En katsonut enää taakseni. Menimme vielä hauduumaalle etsimään äidin vanhempien, isän siskojen ja oman pikkuväljeni hautoja. Yhtäkään ei löytynyt. Hautakivet oli käytetty kuuleman mukaan rakennustöihin. Kuljimme vielä kirkolle. Sisään ei päästy, joten hiljennyimme hetkeksi kiviportaille äidin ja isän timanttihääpäivänä. Lopuksi laskimme kiitoskukkamme taiteilija Aila Salon muistomerkillä ”Risti ja Purje”.

Tämän muistelun kirjoittaminen hidastui ja oli päättyä. Kuulin radiosta sanat SOTA – VENÄJÄ. Joko taas, 80 vuotta? Silloinkin se alkoi äkisti. Me 400 000 evakkoa emme voineet muuta kuin jättää kotimme ja miehet lähtivät rintamalle. Tilanne tuli niin nopeasti, etteivät vastaanottajtkaan kaikkea ymmärtäneet. Asia oli molemmille osapuolille vaikea. Mielestämme kieli, kulttuuri ja tavat olivat eri paikkakunnilla erilaiset. Varsinkin ruotsinkielisessä ympäristössä oli aluksi vaikeaa. Sisulla ja yrittämisellä selvisimme. Me suomalaiset opimme silloin autamaan. Nyt apuamme tarvitaan taas paljon.

Terveisin Liisa Toivon tytär Eistilästä!

*Lumimyrskystä huolimatta
sai 5.4. risteily alkaa,
kun meitä yli neljäkymmentä
astui punaiseen laivaan.
Osa meni nukkumaan ajoissa,
toiset viihtyivät yökerhon valoissa.*

*Seuraavana aamuna aikaisin
osa aamupalalle lähti.
Jotkut nukkuivat kauemmin,
useimmat ohjelmaan ajoissa ehti.
Ensimmäisenä arpojen myynti
– onneksi niille oli hyvä pyynti.*

*Ohjelmassa oli paljon laulua,
lisäksi tietovisa ja tarinoita.
Tietenkin myös ripaus naurua,
sekä arpajaisissa onnekkaita.
Nuorin osallistuja 5-vuotta
esiintyi hänkin – eikä suotta.*

*Oli päättynyt ohjelma,
pian buffetti alkaa;
valikoimassa eri ruokia,
jotka mahat täyteen tankkaa.
Vähitellen loppu häämöttää,
seuraavaa kertaa moni oottamaan jää.*

Mervi Miiluniemi + apurit

Jaalamiehet säestäjänään Sirkku Miiluniemi.

Jón Matti esittää viittomia.

Arpajaiset.

Mie tiijjän

Martti Piela

”Kevät tulloo keikkue”, sano vanhakansa enneaikaa. Nykysihä myö aatellaa, et ihmiset puhuit tuos sanonnas vertauskuvallisest sääst, mut ei se nii mäntkää. Muistaaksei akateemikko Kustaa Vilkuna kertoo kirjassaa Vuotuinre ajatieto (1950), et siin snonnas tarkotetiiki ihmisi. Enneko tähä aikaa vuvvest laarit alkoit olla tuski pohjapeitollaa, ni ihmisil ol nii nälkä, et hyöko kulkiit ka’uil ja kujil ja maanteil, ni askel ol horjahtelevvaa, kuletti keikkue.

Mie oon sev verra pitkää elänt, et kyl mie oon nähnt nälkääki, ko sota syyty 1939 ja viel myöhemmikki, oon evakkoreisul itkuu vääntänt ja moittint (kertoma mukkaa) äitiäi: ”Äiti

änkkänä, kunet anna leipää!” Oisha äiti tietyst antant pojallee vaik omast leipäpalastaa, mutko ei hänel olt, mitä antaa. Sai olla ilone, et meil henki ol säilynt, ko neuvostokonneet tulittiit meitä, siviilikuljetusta, Viipuri lahel pakkoo ajettaes Tervanienmee päi.

Mut älähä sie jaarittele, Piela Impi ja Johannekse poika. Siirry asjaa!

1) Enstäihä mie kyselin teilt tietäjilt, et ku ipaljo venäläiset auttoit Aatuu ampumal omiaan Talinkraati taistelui aikan natsiarmeijja sotilahhi lisäksi? Ilta-Sanomii Historia-lehe mukkaa pelkuruuvvest ja karkuruuvvest rangaistii kuolematuomiol 13.000 Vennäi sotilasta.

Mie oli tyytyväine sillo, ko kuulin, et Jeltsin ol lunovuttant

resitenti hommat vuostuhanne vaihteos yhel vakoilueverstil, ko huhuttii, et nyt tul führe-riks kova jannu, ko pannoo ne olikarkit, kutka olliit aikannaa omineet itsellee kansa omaisuusve muutamal votkapullol. Mist mie oisi tietänt, et kuka se ol se pääjehu? Hänekii rahoist (vaik olliitki ehkä kaverii nimis)

2) ol ajois siirrelty hiljaksillee Luksempurki pankkihol-veihi.

Ainako käyvvää ihmisi lompsal, ni sit aletaa kansa keskuuvves etsii syyllistä. Ja syyllinehä tietyst löytyy lähelt: no se hallitus tietyst, niiko kotonkii - se toine, ko koko aja senko tuhlaajaa. Nyt justiiks pit törsätä miljartitolkul hävittäijii, oisha nekkii rahat voitu enemmi käyttää vaik sairaahoitoo/van-

huksii/koulutukse/lämmityksee taik...

3) Nyt kuiteskii tilattii 64 kappaletta uusi hävittäijii, ko iha hyvästähä ois voitu käyttää ne vanhat Hookit loppuu, ko uuvet maksaatkii nii tuhottomast. (Mut kukaha ennää hävittäijii sit tarvitsiskaa, jos viholline ois ehtint käyvä näyttämäs tääl meil, et mil taval hyö pannit kaiket autioks ja tyhjäs pistäytyessä tuol Tsernoopili naapuris.)

Sotimine o kallista touhuu. Varsinkii ne laivat ja lensikat! Amerikkalaiset o kertoneet, et toise maailmasova mittelois taistelt Yamato ol taistelulaiva, mikä ol japailaine sotakone, amerikkalaine Tevasteitor torpeetopommittaja ja lentotukialus Yoorktaun operoi kans USA tähtilipu al.

Tääl' tapahtuu

Saarenpään Hilskat ry

Sukuseuramme vuosikokous pidetään Koivisto-juhlien yhteydessä Mäntsälän Suurlavalla 30.7.2022 klo 14.

Tervetuloa joukolla mukaan!

Hallitus

Musical crew MODE

Entonen Seppälä Myllyperkiö Evakon Kyynel -musikaali

Sibelius-sali Järvenpää
to 26.5.2022 klo 17.00
Järvenpää-talon
lipunmyynti
040 315 2210 (ma-to 11-17, pe 9-13)

Paimion kesäteatteri,
Museonmäki
su 14.8.2022 klo 13.00
pe 19.8.2022 klo 18.00
la 20.8.2022 klo 13.00
Lippuvaraukset
044 9353 848
musicalcrewmode@gmail.com

Liput alkaen 27,50€
lippu.fi
0600 900 900 (2€ alk.
min+mpm/pvm)

Lahden Koivistolaiset

Vuosikokous su 22.5.-22 klo 16.00
Luther kirkon kahvio, Vuorikatu 37
Kahvitarjoilu

Tervetuloa! johtokunta

Vuoden 2022 jäsenmaksulaskut on nyt postitettu jäsenille

Koivisto-Seuran vuosikokous päätti pitää jäsenmaksun edelleen 39 eurossa.

Siirrymme sähköpostilaskutukseen ja sitä varten pyydämme ilmoittamaan Katarina Hoville (katarina.hovi@gmail.com) sähköpostiosoitteen johon laskun voi jatkossa lähettää. Mikäli sähköpostia ei ole käytössä, lähetämme jatkossakin paperilaskun postitse. Mahdollisista muistutuslaskuista veloitamme 5€ käsittelymaksun.

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Koivistolaiset Ylioppilaat

Koivisto-säätiö lahjoittaa koivistolaista syntyperää oleville vuoden 2022 ylioppilaille Koiviston Viestin vuosikerran sekä kirjalahjan.

Lehden ja kirjan postittamista varten tarvitsemme seuraavat tiedot: **ylioppilaan nimi ja osoite, matkapuhelinnumero, koulu, josta päässyt ylioppilaaksi sekä vanhempien tai isovanhempien nimet ja näiden kotipaikka Koivistolla.**

Huom! Turhien postikulujen välttämiseksi ylioppilaalta on syytä kysyä, haluaako hän kirjalahjan - kirja pitää hakea postin pakettiautomaatista lähetyksen toteuduttua tai lähetyksen palautuu takaisin uusien kulujen kanssa Koivisto-säätiön lunastettavaksi.

Tiedot v. 2022 ylioppilaista tulee lähettää säätiön asiamiehelle sähköpostitse:

koivistosaaatio@gmail.com

tai postitse:

Koivisto-säätiö

c/o Anne Markkanen

Porintie 2 C 40, 00350 Helsinki

Mikäli haluatte, että ylioppilaan tiedot julkaistaan Koiviston Viestissä, ilmoittakaa siitä suoraan Koiviston Viestin toimitukseen.

Paljon onnea ja menestystä kaikille uusille ylioppilaille!
Koivisto-säätiö sr

Koivisto-tuotteita

Puolipellavainen astiapyyhe 20 €

Keittiöpyyhkeet 200 g puolipellavaa.
Kooltaan 65 x 45 cm.
Painatus ja ompelu tehdään Suomessa.
Tuotteella on Avainlippu-tunnus.

Motiivi koivistolaisen naisen kansallispuvun rekon mukaan.

Isännänviirit Kolme eri kokoa

Viisimetrinen	85 €
Nelimetrinen	75 €
Pienin 1,1 metriä	64 €

Pienin sopii veneeseen tai vaikka kesämökin kuistille.

Muistivihko 10 €

Kannet laminoitu, koko A5, 50 sivua, ei viivoitusta.

Magneettimuistio 6 €

Koko 70 x 110 mm.

Onnitteluit' ja muistamissii'

Muista ystävääsi ilmoituksella.

Hintoihin lisätään lähetyskulut.

Tilaukset Seija Jaakkola Koivukuja 23, 21530 Paimio
puh. 041 318 4614, seijam.jaakkola@saunalahti.fi